

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

550. Quæ reserventur per regulam 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Garc. n. 366. Ricc. ubi ante. Barb. n. 122. & c.) beneficia omnium horum subcollectorum successivè deputatorum erunt reservata. Chok. hic n. 9. Quòd si autem, non obstante prioris deputatione jam factâ, deputaretur secundus cum intentione non revocandi primum (quod quidem validè fieri posset à collectore, cum regulâ hac non prohibeatur, plures deputare subcollectores, ut Garc. n. 368. nisi fortè ei limitata esset potestas, quòd non possit nisi unicum statuere in Diœcesi seu civitate, in quo etiam casu, si simul plures deputaret, nullius deputatio valeret, ut Garc. n. 369.) beneficia habita à primo, tempore, quo fuit unicus, manebunt reservata; non verò acquisita à tempore, quo habuit socium, nisi fortè hæc designatio socii fuisset nulla ex eo, quòd collector caruisset facultate deputandi plures. Castrop. n. 2. Garc. n. 371. & 372. Quòd si etiam subcollector deputaret alium subcollectorem (cum enim subcollector delegatus sit ad universitatem causarum, poterit subcollector generalis unicus Provincia constituit subcollectorem particularem in unâ civitate vel diœcesi, sicut subcollector particularis unius civitatis vel diœcesis potest unam alteramve causam, & non totam suam jurisdictionem subdelegare, ut Garc. n. 363. Castrop. n. 3. ex Sauch. de matrim. l. 3. d. 31. n. 4. vel etiam præsciudendo ab hoc, dum Papa ei dedisset facultatem subcollectorem constituendi, ut Garc. n. 373.) reservata adhuc erunt beneficia istius subcollectoris deputantis alterum subcollectorem particularem, non verò beneficia istius subcollectoris particularis deputati; eò quòd hic deputatus à subcollectore subcollector, non tam dici debet subcollector, quam commissarius subcollectoris; regula autem reservans beneficia subcollectoris intelligenda sit de vero & proprio subcollectore, deputato ad universitatem causarum. Castrop. cit. n. 3. Garc. n. 374.

6. Notandum Quintò, quod ait Glossator Alph. Soto in hanc reg. apud Chok n. 5. quòd, si multi sint in una Diœcesi vel civitate collectores, omnium beneficia reservata esse; quia dicitur in regula: *quorumcunque Collectorum*, & rò unicorum refertur solum ad subcollectores. Denique hanc reservationem cessare in Francia, ait Rebuff. in addit. ad hanc reg. apud Chok. n. 8.

Quæstio 549. Quenam reserventur regulâ quintâ.

1. **R**espondeo, reservari omnia & singula beneficia quorumcunque Curialium, quos, dum curia Rom. de loco ad locum transfertur, eam sequendo decedere contigerit, quovis loco, quantumcunque etiam à dicta Curia distito. hæc verba sunt regulæ, circa quæ præter ea, quæ pro declaratione hujus reservationis jam dicta fuere supra,

2. Notandum primò, hanc reservationem totam contineri in cit. c. *præsenti. de præb. in 6.* adeoque & clausam esse in corpore juris. Garc. p. 5. c. 1. n. 386. Castrop. loc. cit. p. 21. n. 1. Rebuff. in addit. ad hanc reg.

3. Notandum secundò, vi hujus regulæ reservari quoque beneficia Cardinalium, dum actu sequuntur Papam & curiam alio transentem, accipiendo curiam propriè, prout supra ex Lotr. Garc. Covar. & altis sumpta, ut Glossator ad hanc reg. n. 4. & Chok *ibid. n. 8.* si tamen propriè Curiales sunt, quales eos propriè dici ait glossator ex eo, quòd illi propriè Curiales dici debeant, quorum curâ & consilio resp. expeditur. Reservari item vi hujus regulæ beneficia familiarium Cardinalium, dum hi

verè Curiales sunt, & non tantum honoris & officii causâ fectentur Cardinales. Chok. loc. cit. n. 9.

4. Notandum tertio, quòd si Curialis decedat seu moriatur, dum Curia transfertur, ejus beneficia non comprehendi hac reservatione, quia tunc moriens non tam decedit sequens Curiam, quàm ab ea recedens. In regulâ autem dicitur: *quos curiam sequendo decedere contigerit.* Castrop. cit. p. 21. n. 1.

Quares 550. Quanam reserventur per regulam sextam.

1. **R**espondeo, reservantur omnia beneficia Cubiculariorum & cursorum suorum, hoc est, Papæ. Circa quæ

2. Notandum primò, quidquid sit de eo, num reserventur hic beneficia Camerariorum seu Cubiculariorum, qui tanquam familiares & continui commensales Papæ recipiunt partem & victum, quod negat Garc. loc. cit. n. 359. dicens ea reservari tantum reg. 3. contrarium tenente Gonz. gl. 51. n. 91. quem sequitur Castrop. cit. p. 21. n. dicens, non ob stare, hos nomine familiarium & officialium Sedis Apostolicæ comprehensos esse reg. 3. quòd minus quoque in præsentî reg. specialiter reserventur eorum beneficia; cum hic claritatis gratiâ exprimantur. Quidquid etiam sit de eo, num olim ante Gregor. XV. solorum Cubiculariorum, officialium (quorum collegium constitutum fuit à Leone X. in constitut. *ne Apostolicorum. 14. in Bullar. edita 1515.* expressè prohibens, ne alii præter prædictos nomen & dignitatem Cubiculariorum usurpent) beneficia fuerint reservata vi hujus reg. ut censet Castrop. loc. cit. contrarium tenente Loterio l. 2. q. 32. n. 163. eò quòd, dum olim in erectione dicti collegii Cubiculariorum vetitum, ne quis præter illos in eo constitutos nomen Cubicularii usurparet, per hoc solum excluderentur, qui ipsi tale nomen sibi usurparent; non verò, quibus Papa id concederet per privilegium, & cum sufficiente derogatione istius decreti; ne quando Papa videretur voluisse limitare potestatem suorum successorum, quod fieri nequit ad eòque & talium, etiam ultra eos in dicto collegio computatos, per privilegium Cubiculariorum beneficia caderent sub hac reservatione; quidquid inquam sit de his, hodie dum dubitari nequit, quin una cum istis Cubulariis, Officialibus comprehendantur quoque sub hac regula cubicularii extra muros, seu honoris nuncupari; eò quòd in hac regula per posteriores Pontifices innovatâ hæc verba adjecta legantur: *Cubiculariorum etiam honoris nuncupatorum.* & Urban. VIII. expediens regulas Cancell. sic declaravit hanc reg. Castrop. loc. cit. citans, Barb. ubi supra. n. 129. Lotr. loc. cit. n. 164. contra Garc. n. 398. & Chok. hic n. 4. item contra plures decisiones Rotæ, Urbano VIII. aliisque Pontificibus antiquiores.

3. Notandum secundò, per cursores Papæ intelligi non tam expeditores, qui in judiciis mandata officialium exequentur; ut nec sollicitatores litterarum Apostolicarum, quos Janixarios appellant, qui per Cancellariam cursitant pro expeditionibus bullarum Apostolicarum quàm illi, qui suum in Urbe Banenum habent, quique de capellis & consistoriis Papæ & similibus Cardinales movent, & sunt omnes ferè Clerici. Castrop. loc. cit. Chok. loc. cit. n. 7. dicens, de his posterioribus maxime loqui regulam, teste Mand. hic q. 2. n. 5.

4. Porro rationem hujus reservationis, uti & præcedentium, respectu nimirum Collectorum, officia-

lium,

lium, familiarium, vide apud Lott. loc. cit. à n. 165. ubi dicit esse unam eandemque, nempe Pontificis tutela & protectio, sub qua dicta persona una cum eorum beneficiis sunt suscepta, ratione cuius cura & tutela Papa censetur ad se advocare, quidquid contingere potest circa beneficia talium personarum, ut non possint inferiores collatores de illis disponere sine offensa reverentia Pontifici debita.

Questio 551. Quae reserventur per regulam septimam.

1. Respondeo primò, reservari Canonicatus, Præbendas, dignitates, personatus, & officia trium Ecclesiarum Urbis S. Joannis Lateran. S. Petri seu Principis Apostolorum. S. Mariæ majoris. Circa hæc reservationem,

2. Notandum primò, quòd, etsi hæc beneficia omnia competere jure ordinario Papæ tanquam Urbis Episcopo, adeoque videri poterat opus non esse reservatione, vel etiam dicta beneficia non esse reservabilia juxta dicta superius, quia tamen fortè Archipresbyteri dictarum Ecclesiarum, quia erant Cardinales, prætendebant, aut prætereundè fortè poterant sibi competere illorum provisionem, ad tollendam hæc apparentem prætensionem expedita fuit hæc reservatio, tanquam expressa declaratio, quæ Papa declarat, sibi soli eorum provisionem competere, & consequenter superflua non est hæc reservatio. Castrop. cit. p. 21. n. 4. citans Gonz. gl. 13. à n. 21. Mand. hic q. 1. n. 3. Barb. ubi supra, n. 133. Azor. p. 2. l. 6. c. 34. q. 10. &c. Chok. hic n. 9. addens, & ideo necessariam fuisse dispositionem hujus regulæ, ut tollerentur varia indulta à diversis Pontificibus concessa Archipresbyteris & capitulis dictarum Ecclesiarum conferendi majora illarum beneficia.

3. Notandum secundò, ad alia dictarum Ecclesiarum beneficia inferiora, ut sunt Capellanæ portiones, similiaque se non extendere hæc reservationem, unde tamen inferri non debet, ea non spectare privative ad Papam, sic enim illa ad Papam spectabunt jure ordinario, si fortè Archipresbyteri dictarum Ecclesiarum vel capitula ipsa, alivè inferiores non habeant privilegia ea conferendi, quibus privilegii quòd ad hæc beneficia derogare non intendit Papa: an verò ea privilegia habeant, ipsi viderint. Castrop. loc. cit. citans Gonz. gl. 13. n. 26. Barb. n. 36. Chok. loc. cit.

4. Secundò reservantur omnes Canonicatus, præbendæ, dignitates, personatus, officia, administrationes & cætera, sive cum, sive sine curâ, quæcunque beneficia spectantia ad collationem, provisionem, presentationem, seu aliam quamvis dispositionem Cardinalium ratione Cardinalatus, Episcopatus, Tituli Diaconie, tam in Urbe quam in Ecclesiis, civitatibus, ac diocæsis dictorum Episcopatum consistentia; dum nimirum hi Cardinales à Curia Rom. ab sunt. hæc verba sunt regulæ, non nihil tamen transposita, circa quæ

5. Notandum Primò, hæc reservatione non comprehendendi nisi beneficia spectantia ad dispositionem Cardinalium, Episcoporum, & quidem illorum solum, quorum Cardinalatus stabiliter annexus est Episcopatus (quales sunt 6. nimirum Ostiensis, Portuensis, Prænæstinus, tusculanus, Sabinensis, Albanensis, vel ut addit Lott. l. 2. q. 35. n. 4. Sylva candida, qui hodie est Veliternus, qui alium titulum nullum habent, quam diocesium suarum, dum interim Cardinales alii Diaconi & presbyteri etiam titulos suos habent in diversis Urbis Ecclesiis, dicti

P. Leuren. Forò Bef. Tom. II.

etiam collaterales, & Lateranensis Ecclesiæ Cardinales, quod constitutum, ut hi 7. Cardinales Episcopi residerent in Ecclesia Lateranensi, tanquam omnium præcipua. Lott. loc. cit. à n. 3.) non verò spectantia ad provisionem Cardinalium aliorum per accidens simul obtinentium alios Episcopatus vel Archiepiscopatus. Garc. p. 5. c. 1. n. 404. Lott. loc. cit. n. 11. Castrop. cit. p. 21. n. 6. citans Gonz. gl. 24. n. 142. Barb. alleg. 57. n. 135. &c. contra Rebuff. apud Lott. qui, quia putavit, hæc regulam concernere & alios Cardinales Episcopos, ait, eandem non esse receptam in Gallia, respectu beneficiorum existentium in illis Diocæsis Cardinalium Episcoporum Franciæ. Videtur autem hoc ipsum indicari in ipsa regula, dum dicitur: *spectantia ad illos ratione Episcopatum Cardinalatus*, absque eo, quòd in pluribus reg. ponantur hæc duo absque interjecto comate. Garc. loc. cit. ac ita etiam legit Lott. loc. cit. ratio verò, cur hi præ aliis Cardinalibus Episcopis, etsi his digniores sint, plus graventur (si tamen gravamen nuncupari debet aut potest hæc beneficiorum reservatio) est bonum Ecclesiæ, ut nimirum vel sic moveat eos Pontifex tanquam magis præcipuos, & quorum Episcopatus non multum distant ab Urbe (sunt namque prædicti Episcopatus Cardinalatus intra 40 ab Urbe lapidem, Lott. n. 17.) ad semper assistendum ejus lateri pro bono Ecclesiæ. Castrop. loc. cit. Sed neque huic regulæ repugnat regula Canell. subsequens seu 8. in qua indistinctè à reservatione eximuntur beneficia spectantia ad provisionem Cardinalium. Castrop. loc. cit. Chok. hic à n. 10. nam per hoc, quòd omnes indistinctè Cardinales eximantur à reservatione contenta in ista reg. 8. non sequitur, siqui eorum inclusi sint in aliâ reservatione, eos quoque ab istâ reservatione eximi vi istius reg. 8. certè credendum non est, regulam hæc 7. in continente ita correctam esse per immediatè subsequentem; ad quid etiam expediebat eam poni, si mox corrigenda & tollenda? Castrop. loc. cit.

6. Notandum secundò, circa absentiam illam Cardinalium, quòd hi Episcopi Cardinalatus non absint à Curia Rom. dum morantur extra Urbem in suis diocæsis non ultra, ut dictum, 40. ab Urbe lapidem distantibus, cum etiam is, qui est in loco Curie vicino intra duas dietas legales, satis dicatur esse in Curia, juxta c. *presenti. de prob. in 6. districtusque Urbis 40. millibus passuum circumquaque finiatur.* Lott. loc. cit. à n. 19. adeoque, ut regula hæc intret, necesse est, ut dicti Cardinales non tantum absint ab Urbe, sed à districtu Urbis, & sic ultra duas dietas. Lott. n. 25. sed neque, si curia Rom. transferatur, Cardinales, qui eam sequuntur privantur potestate conferendi; non quidem, quia non absint reipsa à suis Ecclesiis & titulis, sed quia lex eos fingit presentes, propterea, quòd sunt in servitio Papæ, *ad audientiam, de cleric. non resid.* Lott. loc. cit. Neque etiam eâ potestate privabuntur, qui tunc in Urbe vel aliqua parte agri Rom. remanserunt; quia nec à Curia abesse censentur, Curia versante alibi, qui in Urbe, ubi sunt proprii tituli Cardinalium, residendo, Curia de facto deserviunt. Lott. n. 25. & 26. juxta cit. c. *ad audientiam*, Nec denique abesse à curia censentur, ubicunque demum morentur, dum absint cum licentiâ Papæ, cum habeantur pro presentibus, ut declaravit Paul. 3. apud Lott. n. 27. De cæterò in genere, dum alii Cardinales legitima causa absint à curia, et dum absint ob residentiam in sua Diocæsi, & Ecclesia Cathedrali juxta decretum Trid. *sess. 23. c. 1.* non reservantur eo-